Raadsvoorstel

Gemeente Bergeijk

Raadsvergadering d.d.	:	28 januari 2021
Afdeling	:	Bedrijfsvoering en Publiekszaken
Portefeuillehouder	:	Wethouder S.C.A. Luijten
Onderwerp	:	Zienswijze Werkprogramma MRE 2021
Betreffend onderdeel programmabegroting	:	Taakveld 0 "Bestuur en ondersteuning"

Samenvatting
De gemeenteraden van de 21 gemeenten binnen het samenwerkingsverband Metropoolregio Eindhoven worden gevraagd om een zienswijze op het conceptwerkprogramma 2021. Het werkprogramma is een verdere uitwerking van het samenwerkingsakkoord 2019-2022 op de thema's Economie, Mobiliteit, Energietransitie en Transitie Landelijk Gebied.

Inleiding
De gemeenteraden van de 21 gemeenten binnen het samenwerkingsverband Metropoolregio Eindhoven worden gevraagd om een zienswijze op het conceptwerkprogramma 2021. Het doel van de samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven (hierna: MRE) is het handhaven en uitbouwen van het economische profiel van de regio, om op die manier het vestigings- en verblijfsklimaat voor de inwoners en bedrijven te stimuleren.

Dit conceptwerkprogramma 2021 geeft op hoofdlijnen de acties weer op onze regionale opgaven. De inhoud is ook deze keer weer tot stand gekomen vanuit de vier portefeuillehouderoverleggen op de thema's onder leiding van de (vice-)voorzitters. De input is daarnaast besproken bij de Raadstafel21 en op de digitale Metropoolconferentie. Daarmee is het conceptwerkprogramma wat nu voorligt een product van uzelf als 21 samenwerkende gemeenten.

Advies
1. Geen zienswijze in te dienen op de thema's Economie, Mobiliteit en Samenwerking.
2. Een zienswijze in te dienen voor het thema energietransitie, waarin meer aandacht wordt gevraagd voor de problematiek in onze regio met betrekking tot de congestie op het elektriciteitsnet.
3. Een zienswijze in te dienen voor het thema transitie landelijk gebied, waarin aandacht wordt gevraagd voor een aantal verbeterpunten omtrent: de te bereiken doelstellingen; een concrete beschrijving van de wijze waarop de doelstellingen worden bereikt; de benodigde ambtelijke capaciteit; het verduidelijken van de verbinding stad-land en de focus van de medewerkers van de MRE.

Beoogd effect
Het conceptwerkprogramma 2021 wordt ter beoordeling aan de raad voorgelegd, omdat vanuit het strategisch akkoord is afgesproken dat de 21 raden meer betrokken worden bij de MRE, zodat zij hun kaderstellende en controlerende rol beter kunnen vervullen. De zienswijze is afgestemd tussen de Kempengemeenten.

Argumenten
In het Samenwerkingsakkoord 2019-2022 staat hoe de gemeenten samenwerken aan de opgaven economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied (inhoudelijke opgaven). Ook is een

hoofdstuk opgenomen dat acties bevat om uitvoering te geven aan de in het samenwerkingsakkoord beoogde manier van samenwerken, oftewel de governance. Het werkprogramma is de leidraad voor alle concrete opgaven en acties uit het samenwerkingsakkoord en besluiten binnen de samenwerking. Het concept werkprogramma 2021 bevat voor alle thema's een overzicht van gerealiseerde onderwerpen voor de jaren 2019 en 2020 en de te realiseren onderwerpen voor de jaren 2021 en 2022. Dit werkprogramma is vooral vanuit de inhoud opgebouwd. In het werkprogramma 2021 is een planning per kwartaal opgenomen, hetgeen een verbetering ten opzichte van het vorige werkprogramma is.

1.1 Geen zienswijze indienen op het thema Economie, de reactie vanuit de Kempen op het concept-werkprogramma is overgenomen.

Verbinden van gemeentelijke en subregionale economische agenda's met de Brainportagenda
In januari 2020 hebben de partners in de Kempen het Kempenmanifest 'Wij maken het samen in de Kempen' ondertekend. Samen met Brainport, de Metropoolregio, het onderwijs, de ondernemers en overheid werken we aan de uitvoering van de projecten behorende bij dit Kempenmanifest. De intensieve samenwerking die dit jaar is ontstaan tussen de Kempen, Brainport en Metropoolregio, heeft ons een stap verder gebracht in de economische ontwikkeling van onze regio. Het is belangrijk dat deze samenwerking wordt voorgezet. In het werkprogramma 2021 is hiervoor voldoende ruimte en aandacht.

Vestigingsklimaat en bevorderen kennis en innovatie
De maakindustrie gaat een nieuw tijdperk in en verandert radicaal door de introductie van nieuwe technologieën en verdere digitalisering. Hierdoor komen de ondernemers voor nieuwe uitdagingen te staan. Het opleiden van goed geschoold personeel is daar een belangrijk onderdeel van (boeien, binden en blijvend ontwikkelen van talenten op alle niveaus), evenals het aanbieden van voldoende kwalitatieve bedrijvenlocaties in de totale regio. Vestigingsklimaat en de coördinatie van de regionale bedrijventerreinenontwikkelingen en -afspraken is wat ons betreft een onderwerp dat prominenter moet terugkomen binnen het werkprogramma economie. Samen met de partners in de regio willen wij deze uitdagingen oppakken.

Versterken basiseconomie en herstelaanpak
Gezien de impact van de corona crisis op de economie en het maatschappelijk leven, is de Kempenregio groot voorstander van de regionale herstelaanpak. Wij trekken samen op om de herstelaanpak verder te concretiseren, en de middelen toe te kennen aan de projecten. Daarop lift de Kempen op een groot aantal projecten mee. De herstelaanpak is 'slechts' één van de vele regelingen die de komende tijd zullen worden aangeboden. Samenwerking tussen partners om voor alle goede projecten uit de Brainportregio, een passende regeling te vinden, is van enorme toegevoegde waarde om de economische motor van onze regio draaiende te houden. Hieraan wordt prioriteit en ruimte gegeven in het werkprogramma economie 2020 en 2021. De Kempen heeft het MRE gevraagd het thema 'transformatie centrumgebieden' weer in het werkprogramma op te nemen. Hier is gehoor aan gegeven in het werkprogramma. De leergang over centrumgebieden wordt weer opgepakt.

Bereikbaarheid en mobiliteit
Het bereikbaar zijn en blijven van onze totale economische ecosysteem, is een verantwoordelijk en opgave voor ons allemaal. Het gaat daarbij niet enkel over de upgrading van bestaande wegen, het gaat ook over het ontwikkelen van vernieuwende, duurzame vervoersconcepten. We hebben het MRE bestuur opgeroepen om het belang van de bereikbaarheid van de het totale ecosysteem van de Brainportregio uit te dragen en deze totaalbenadering hoog op de agenda te plaatsen. Bij het thema mobiliteit komt dit voldoende aan bod. Samenwerking in de totale MRE regio en tussen de deelregio's is essentieel om als Brainportregio te blijven excelleren. In de komende tijd van economische terugval, is samenwerking tussen alle partijen in onze regio essentieel. Het werkprogramma MRE 2021 geeft een goede basis om hiermee op onderdelen aan de slag te gaan. Als Kempen zullen wij hier onze bijdrage aan leveren.

1.2 Geen zienswijze indienen op het thema Mobiliteit, dit sluit volledig aan bij de mobiliteitsstrategie de Kempen.
Vanuit het werkprogramma ligt de focus op

- Verbinding Brainport met economische hoofdcentra (nationaal en internationaal).
- Verbeteren bereikbaarheid en leefbaarheid in de regio, samen, slim en co-modaal.
- Doorontwikkelen van het regionaal mobiliteitssysteem.

Dit sluit volledig aan bij de mobiliteitsstrategie de Kempen zoals recent vastgesteld.

1.3 Geen zienswijze indienen op het thema Samenwerking en strategie, er is aandacht voor doorontwikkeling en verantwoordelijkheid en participatie op alle niveaus.
Voor samenwerking en strategie zijn de volgende acties voor het jaar 2021 genoemd.

1. Het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling en statuut samenwerking met als doel het formaliseren van de afspraken uit het Samenwerkingsakkoord 2019-2022. De aangepaste gemeenschappelijke regeling wordt voor toestemming voorgelegd aan de gemeenteraad.
2. De analyse van de regionale brede welvaartsmonitor en verkenning bovenlokale opgaven voor het samenwerkingsakkoord 2022 en volgende jaren.
3. De regionale kennisontwikkeling op bovenlokale opgaven. Dit wordt bereikt via onder meer de Ontwikkeldag van de Provincie Noord-Brabant.
4. De afstemming en coördinatie van de gezamenlijke inzet van de regio als één geheel via de omgevingsagenda Zuidoost-Brabant.
5. De voorbereiding van de doorontwikkeling van het samenwerkingsakkoord 2022-2025 via de regionale strategie en analyse monitor brede welvaart.
6. Het Intensiveren en versterken van de betrokkenheid van de gemeenteraden (Raadstafel21).

Een belangrijk aandachtspunt uit het concept werkprogramma is de regionale opgaven verbinden met de eigen lokale opgaven en agenda's. Denk daarbij aan de Strategische Kempenagenda.

2.1 Een zienswijze indienen op het thema Energietransitie op de congestie van het elektriciteitsnet.
Binnen het thema energietransitie ligt de focus op het opleveren van vervolgens actualiseren van de Regionale Energiestrategie (RES). De gemeenten verankeren de RES in hun ruimtelijk beleid. Uiteindelijk doel van de regionale samenwerking binnen dit thema is te komen tot versnelling in de uitvoering van de energietransitie.

Voor dit thema vragen de Kempengemeenten meer aandacht voor de problematiek in onze regio met betrekking tot de congestie op het elektriciteitsnet. Het probleem dat het netwerk niet is berekend op grote pieken zoals het grootschalig opwekken van duurzame energie. Dit wordt niet voldoende erkend of toegelicht in het werkprogramma 2021. Het urgentiebesef en noodzaak tot borging in het werkprogramma 2021 is voor ons evident.

3.1 Een zienswijze indienen op het thema Transitie landelijk gebied op 5 onderdelen: onderscheid doel en middelen, de wijze waarop de doelstellingen uit het Streefbeeld aangepakt worden, de benodigde capaciteit, concrete doelstellingen voor stad-land en focus van de MRE-organisatie op organiseren van kennisdeling.
Als Kempengemeenten zien we meerwaarde in de MRE als verbindende factor voor de 21 regiogemeenten op het gebied van transitie landelijk gebied (hierna: TLG). Die waarde uit zich in de sterkere lobby richting andere overheden en het samenbrengen van kennis en ervaringen. We waarderen dan ook de inzet van onze MRE collega's en blijven graag onze schouders zetten onder de samenwerking. Wij hebben echter wel nog moeite met het werkprogramma zoals deze nu is ingestoken en dienen hiervoor een aantal verbeterpunten in. Onze zienswijze spitst zich toe op vijf deelonderwerpen:

1. *Wat willen bereiken?*
   In het programma is opgenomen wat de resultaten zijn die we willen bereiken. Wij vinden alleen de punten die ter invulling hiervan zijn opgenomen niet allemaal logisch. Monitoren, een bijeenkomst voor Europarlementariërs, overleggen en bijeenkomsten zijn op zichzelf geen doelstelling maar een middel om een doelstelling te bereiken. Het faciliteren en onderhouden van een goed functionerend netwerk is een doelstelling die hierbij benoemd kan worden.

2. *Wat gaan we samen doen?*
   In het programma is voor het onderdeel TLG opgenomen wat we willen bereiken, de planning en de samenwerkingspartners. Wat ontbreekt is een beschrijving van de wijze waarop we met elkaar de doelstellingen in het streefbeeld gaan bereiken. Welke werkzaamheden worden uitgevoerd en welke capaciteit hiervoor gevraagd wordt blijft onduidelijk. Hierdoor weten we niet wat we gaan doen en op welke wijze, met als gevolg dat de verwachtingen hierover mogelijk (te) verdeeld zijn, te weinig capaciteit gereserveerd is en de doelstelling niet of onvoldoende wordt behaald. Wat ons betreft hoort een werkprogramma veel concreter te zijn, inclusief uren – en kostenraming. Dit zijn we ook gewend bij werkprogramma's van andere instanties. Deze concretiseringsslag is wat ons betreft essentieel om een besluit te kunnen nemen.

3. *Wie doet wat?*
   Hoewel in het werkprogramma genoemd staat wat de rol van gemeenten en MRE is, is ons niet helemaal duidelijk wie de MRE is. In onze optiek zijn we dat allemaal, maar moet per actiepunt duidelijk worden gemaakt welke inzet vanuit gemeenten versus de MRE medewerkers wordt ingebracht. Er wordt toegelicht dat bij het werkprogramma rekening gehouden is met de benodigde ambtelijke capaciteit zowel vanuit de gemeenten als het team van medewerkers van de organisatie Metropoolregio Eindhoven. Wij vinden niet terug wat deze capaciteit inhoudt.

4. *Verbinding stad-land*
   De werkgroep die zich inhoudelijk bezig houdt met de verbinding stad-land ervaart gebrek aan een concrete doelstelling. Ons inziens zou hier in het werkprogramma meer aandacht voor moeten zijn. Als daar niet is opgenomen wat een verbonden stad en land is, 'hoe' die verbinding tot stand komt en welke acties daarvoor worden gepleegd zal die onduidelijkheid blijven. Wij vragen ons af of die verbinding stad-land niet meer een procesmatige doelstelling is, die we bereiken door samen onder de vlag van de MRE samen te werken aan meer concrete opgaven.

5. *Focus*
   Wij zouden graag zien dat de medewerkers van de MRE zich richten op het organiseren van kennisdeling tussen gemeenten en de lobby naar andere partijen. Wij zien daar een sterke meerwaarde in voor onze regio. We zien geen meerwaarde in het opstellen van nieuwe beleidsstukken of richtinggevende documenten. Graag zien we die focus in het werkprogramma dan ook meer naar voren komen.

Kanttekeningen

1.1 Een zienswijze kan leiden tot een gewijzigd besluit van het algemeen bestuur van de MRE.
De kans bestaat dat één of meerdere gemeenten binnen de MRE zich niet kunnen vinden in de voorgestelde conceptwerkprogramma 2021. Een (negatieve) zienswijze heeft voornamelijk effect als deze door een meerderheid van de 21 gemeenten wordt gesteund Het algemeen bestuur van de MRE zal alle reacties/zienswijze van de raden betrekken bij de vaststelling van het werkprogramma 2021 op 24 februari 2021.

2.1 De zienswijze op Energietransitie is niet voor alle Kempengemeenten gelijk.
Ambtelijk zijn de zienswijzen in de Kempen afgestemd, er is overeenstemming over de gezamenlijke zienswijze op Transitie Landelijk Gebied en voor Energietransitie voor de aandacht congestie van het elektriciteitsnetwerk. Een deel van de gemeenten vraagt extra aandacht voor het bestuurlijke proces, deze procesafspraken zijn echter bestuurlijk afgestemd in het portefeuillehouderoverleg van de MRE.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen en past binnen de begroting van de verbonden partij.

Maatschappelijk verantwoord inkopen
Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie
Na het Raadsbesluit de zienswijze indienen bij de MRE.

Uitvoering
Alle 21 gemeenten maken vóór 2 februari 2021 kenbaar of, en welke zienswijze er is op het Werkprogramma 2021. De definitieve behandeling en beoogde vaststelling van het werkprogramma 2021 - op basis van een zienswijzennota - is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de MRE op 24 februari 2021. De gemeenteraad wordt halfjaarlijks via een Metropoolconferentie bijgepraat over de voortgang van het werkprogramma.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief van MRE bij Werkprogramma 2021
2. Werkprogramma 2021
3. Concept Raadsbesluit Zienswijze Werkprogramma MRE 2021

Advies Raadscommissie
De commissie ABZ heeft in haar vergadering d.d. 14 januari 2021 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 28 januari 2021 als hamerstuk.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

H.A.J. Loos	A. Callewaert – de Groot
Secretaris	Burgemeester